

उक्तप्रत्युक्त Bez. einer Art von Wechselgesang SĀH. D. 509. 504.

उक्ति das Sagen mit ausdrücklichen Worten SĀH. D. 688. उक्तिप्रत्युक्तिसंपुक्त Rede und Gegenrede 509. सप्त एतस्य चिह्नं प्रति मनोव्यासङ्गमुक्तिभिः durch kluge Worte (= हितोपदेशः; Schol.) BUĀG. P. 11, 26, 26. नयोक्ति pl. Aussprüche der Staatslehre Spr. 3915. उक्ति so v. a. ein kluger —, witziger Ausspruch: विदग्धभणितिया स्यादुक्तिं तां कवयो विदुः PRĀTĀPAR. 69, b, 7. unter den शब्दालंकाराः Verz. d. Oxf. H. 208, a, 37. Z. 4 lies ÇUK. st. ÇĀK. — Vgl. अन्योक्ति, उरुक्ति.

उक्त्य 1) b) der ältere Name für शस्त्र. Die Bezeichnungen der sechs Uktha bei den drei Savana sind: ऋष्य, प्रउग, मरुत्वतीय, निष्केवल्य, वैश्वदेव und ग्रामिमारुत. Sp. 862, Z. 1 v. u. UĠĠVAL. zu UṆĀDIS. 2, 7 liest सामवेदः st. सामभेदः. — c) Ind. St. 8, 283. — 2) b) HARIV. 826. fg. उत्कं die neuere Ausg. — c) N. pr. eines unter den विश्वे देवाः aufgeführten göttlichen Wesens HARIV. 11542: उक्त die neuere Ausg. — Vgl. बृहदुक्त्य.

उक्त्यपात्र fehlerhaft für उक्त्यपत्र; vgl. die Stelle in VS.

उक्त्यशस्त्र (शास्त्र) VS. PRĀT. 3, 122. AIR. BR. 3, 12. ÇĀKĪ. ÇA. 7, 9, 7.

उक्त्यशास्त्र (उ + शास्त्र) n. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 383, b, No. 466. eines dem KĀTĪĀjana zugeschriebenen Pariçishṭa 387, a, 4. Ind. St. 3, 269. 8, 93. 138.

उक्त्य vgl. बृहदुक्त्य.

उक्त्य 2) b) ist eine der Grundformen (संस्था) des Soma-Opfers, deren drei, vier und bis sieben gezählt werden; vgl. WEBER in Ind. St. 9, 120. 229. Verz. d. Oxf. H. 30, b, 10. 266, b, 39.

उक्त्यमहीयव n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 209, a. — Vgl. ग्रामहीयव.

1. उक्त so v. a. harnen BUĀG. P. 11, 28, 31. उक्तित besprengt so v. a. reich versehen mit: वैदुर्परजतोक्तित R. 7, 14, 24. स्थानं सस्योक्तितम् VARĀH. BRH. S. 51, 2.

— ऋभि und — प्रः यदिष्ट्रपरसगन्धस्पर्श प्रोक्तितमभ्युक्तितं च तच्छुचि KAN. 6, 2, 3. प्रोक्तितं मन्त्रेषोदकमित्तम्, अभ्युक्तितं चिना मन्त्रमुदकमित्तम् Schol. mit ऋभि KATHĀS. 31, 220.

— ऋव Z. 1 lies 6, 2, 7, 4.

— निम् lies 11, 3, 3, 4. 7.

— परि BUĀG. P. 11, 27, 37.

— प्र, तद्विद्वेदयज्ञं द्रव्याण्यत्मानमेव च । प्रोक्त्य BUĀG. P. 11, 27, 21. Z. 6 R. ed. Bomb. liest प्रोक्त्यसे पुत्रम्, der Schol. hat aber प्रोक्तसे vor Augen gehabt, da er sagt वर्तमानसामोप्ये लट्. — Vgl. oben unter — ऋभि.

— सम् KATHĀS. 71, 268.

उक्त्या, संध्यारूपा वभूवुश्च कैलासोत्तरसानवः । सूचयत्त (so ist zu lösen) इवासन्नसंप्रामरुधिरौतणम् ॥ das Besprengen KATHĀS. 109, 94. VARĀH. BRH. S. 46, 56. BUĀG. P. 10, 41, 28. 44, 15.

उक्तन् 1) KIR. 3, 42. उक्त्याः acc. pl. BUĀG. P. 10, 83, 13. — Vgl. बृहदुक्तन्.

उक्तसेन (उक्तन् + सेना) m. N. pr. eines Fürsten MAITRĀJUP. 1, 4.

उक्त 1) b) Ind. St. 3, 396. P. 4, 3, 102. — c) ein best. Theil des Oberschenkels: दन्तिपात्योखस्य LĀṬY. 8, 8, 28; vgl. 2) b). — Vgl. उख्य, औखीय.

उखड N. pr. einer Oerlichkeit KSHARIC. 22, 11.

उखली vgl. उत्खली.

उख्य m. N. pr. eines Grammatikers (vgl. उख) TAHT. PA. in Ind. St. 4, 181. 232. — Ueber die Aussprache des Wortes s. VS. PRĀT. 4, 164. V. Theil.

उग्र (उग्र UṆĀDIS. 2, 28) 1) राजन् (Gegens. मृड) MBH. 12, 3785. पया मधुमुयं वा शृणोति लभते वा Spr. 4939. bestimmte Nakshatra, die उग्राणि heissen, WEBER, GJOT. 93. Nax. 2, 383. VARĀH. BRH. S. 33, 19. 98, 8; vgl. 2) e). — 2) a) Verz. d. Oxf. H. 54, a, 1. — d) ein KĀpālika Verz. d. Oxf. H. 237, a, 12. — e) vgl. oben u. 1). — f) pl. N. einer Çiva'itischen Secte WILSON, Sel. Works 1, 17. Verz. d. Oxf. H. 248, a, 7; vgl. एकादशे द्वारे तु ... व्यासो भविष्यति । तदाप्युक्ते (Çiva spricht) भविष्यामि गङ्गाद्वारे कलेधुरि ॥ उग्रा नाम महानादास्तत्रैव मम पुत्रकाः । भविष्यति महौजस्काः u. s. w. 52, b, 15. fgg. — Vgl. अत्युग्र.

उग्रकाली उग्र + का°) f. eine Form der Durgā Verz. d. Oxf. H. 97, a, 19.

उग्रचण्डा उग्र + चण्ड°) f. N. einer der 8 Nājikā der Devi Verz. d. Oxf. H. 23, b, N. 5.

उग्रचारिन् adj. sich heftig d. i. rasch bewegend: der Mond BUĀG. P. 5, 22, 8.

उग्रतपस् (उग्र + तप°) m. N. pr. eines Muni Verz. d. Oxf. H. 32, b, 34. 316, a, 4.

उग्रतारा (उग्र + तारा°) f. N. pr. einer Göttin ÇKDR. nach dem KĀLIKĀ-P.

उग्रतेजस् 1) UĠĠVAL. zu UṆĀDIS. 4, 226. उग्रतेजःवर्णम् R. 3, 32, 10.

उग्रदण्ड उग्र + दण्ड°) adj. ein strenges Regiment führend, strenge straffend VARĀH. BRH. S. 4, 11. Spr. 2246.

उग्रदेव उग्र + देव°) m. N. pr. eines Mannes PAṆĀAV. BR. 14, 3, 17. 23, 16, 11. TAHT. ĀR. 5, 4, 12. — Vgl. उग्रदेव.

उग्रभट उग्र + भट°) m. N. pr. eines Fürsten KATHĀS. 74, 29.

उग्रभैरव उग्र + भैरव°) m. N. pr. eines KĀpālika Verz. d. Oxf. H. 236, a, 26.

उग्रसेन 1) Verz. d. Oxf. H. 32, b, 29. 148, a, 9. Journ. of the Am. Or. S. 7, 3, Çl. 10.

उच्, partic. उचित 1) उचितं नाम नारङ्गं केतव्यामपि कण्टकाः etwas Angemessenes, ganz am Platze Spr. 3761. स्वोचितामुन्नतिम् ihm angemessen 2878. ज्ञता Kenntniss des Schicklichen 4171. उचितेन auf eine entsprechende Weise 1108. — Vgl. उरोक्तम्.

— नि 2) RV. 6, 43, 18. — Vgl. न्योक्तम्, न्योचनी ङ.

— सम्, partic. समुचित 1) angemessen, passend Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 339, 17. प्रिय° Mequ. 113. — 2) gewohnt an: सुखोपभोग° DAÇAK. in BENF. Chr. 181, 16.

उच्य 2) lies Āṅgirasa.

उच्च 1) a) शिलातरगोपुर KIR. 3, 5. अनुच्चुलनात RĀGA-TAR. 3, 479. — b) vom Tone Ind. St. 8, 261. VARĀH. BRH. S. 93, 7. नोचविशेषः VS. PRĀT. 1, 32. — 2) Höhe überh.: जलोरुच्चाच्च पतनम् MBH. 12, 857.

उच्चगिर उच्च + 2. गिर°) adj. eine laute Stimme habend: स्वगुणोच्चगिरः für ihre eigenen Vorzüge eine laute Stimme habend so v. a. ihre eigenen Vorzüge laut ausposaunend Spr. 3210.

उच्चण्ड = अग्रलम्ब HALĀJ. 4, 98. heftig, stark KATHĀS. 33, 168. 74, 83. 80, 27. 98, 45.

उच्चय 1) DAÇAK. 63, 13 gehört zu 3). — Vgl. स्थूलोच्चय.

उच्चयमान (wohl उच्चय + मान) m. N. pr. eines Mannes, pl. SAṆSK. K. 184, a, 3.

उच्चर (von च् mit उद्) m. das aus-dem-Wege-Räumen eines Gegners und die (der) dieses bezweckende Zaubercerimonie (Zauberspruch) Verz. d. Oxf. H. 97, b, 32. 100, a, 40.